

Regeling van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 2024, nr., tot wijziging van de Regeling aanwijzing functies VOG politiegegevens

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Gelet op artikel 35a, eerste lid, van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens;

Besluit:

Artikel I

De Regeling aanwijzing functies VOG politiegegevens wordt als volgt gewijzigd:

Aan het slot van de bijlage wordt de tabel, opgenomen in de bijlage bij deze regeling toegevoegd.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

T.H.D. Struycken

Bijlage

Justitiële jeugdinrichtingen (JJI)			
Funcctiebenaming	Funcfietitel	Bevoegdheid geweld te gebruiken (artikel 35a, tweede lid, onder a, Wjsg)	Toegang tot gevoelige informatie (artikel 35a, tweede lid, onder b, Wjsg)
Inrichtingsbeveiliger			
	Beveiligingsfunctionaris	X	X
	Veiligheidsmedewerker	X	X
	Ploegleider beveiliging/BHV	X	X
	Coördinator beveiliging/BHV	X	X
Inrichtingswerker			
	Groepsleider	X	X
	(senior) Pedagogisch medewerker	X	X
Forensisch therapeutisch werker			
	Verpleegkundige	X	X
	Verpleegkundig specialist	X	X
	Sociaal psychiatrisch verpleegkundige	X	X
	(vak) Therapeut	X	X
	Methodiekcoach	X	X
	Gedragwetenschapper	X	X
	GZ-psycholoog	X	X
	Pro Justitia rapporteur	X	X
	Orthopedagoog	X	X
	Ambulant hulpverlener	X	X
	Testassistent	X	X
	Psychiater	X	X
	Milieuonderzoeker	X	X
Operationeel manager			
	(senior) Teamleider	X	X
	Teamleider primair proces	X	X
	Teammanager	X	X
	Unitmanager	X	X
	Leidinggevende	X	X
Directeur			
	Directeur primair proces	X	X
	Directeur bedrijfsvoering	X	X
	Directeur zorg en begeleiding	X	X
	Directeur-bestuurder	X	X
	Directeur forensische zorg en observatie	X	X
	Manager bedrijfsvoering	X	X

	Hoofd forensische zorg	X	X
	Hoofd veiligheid	X	X
	Hoofd facilitaire dienst	X	X
Medewerker verwerken en behandelen			
	Medewerker inlichtingen en veiligheid		X
Individueel traject begeleider		X	X

Toelichting

Algemeen

Deze regeling strekt tot wijziging van de regeling waarmee functies worden aangewezen die middels een Verklaring Omtrent het Gedrag politiegegevens (VOG politiegegevens) worden gescreend. Sinds 1 juli 2022 zijn functies bij DJI aangewezen waarvoor een VOG politiegegevens verplicht is. Voor een deel van het personeel van de Rijks Justitiële Jeugdinstelling (RJI), dat direct onder DJI valt, is daardoor een VOG politiegegevens verplicht. De twee particuliere Justitiële Jeugdinstellingen (JJI) – JJI Teylingereind en JJI Lelystad – die met een subsidie worden gefinancierd vallen niet onder DJI waardoor voor het personeel dat hier werkzaam is momenteel geen VOG politiegegevens vereist is. Op verzoek van beide JJI's worden met deze wijziging ook diverse functies bij de particuliere JJI's aangewezen.

In de bijlage wordt aangeduid of de daar genoemde functies zijn aangewezen omdat de betreffende functionaris bevoegd is geweld te gebruiken (artikel 35a, tweede lid, onder a van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (hierna: Wjsg)) of toegang heeft tot gevoelige informatie bij de uitvoering van wettelijke taken op het terrein van openbare orde en veiligheid of de handhaving van de rechtsorde (artikel 35a, tweede lid, onder b van de Wjsg).

Aanleiding

Bij de plaatsing van een jongere wordt geen onderscheid gemaakt tussen een RJI of een particuliere JJI, in beginsel wordt een jongere zoveel mogelijk geplaatst in een instelling in zijn of haar regio. De uitvoering van taken bij JJI's vergt net als bij de RJI, een hoge mate van integriteit van de medewerkers die essentieel is in de samenwerking met de kwetsbare en complexe doelgroep. Het risico op integriteitsincidenten bij het JJI-personeel moet zo veel mogelijk ingeperkt worden. Integriteitsincidenten waar jongeren dan wel hun netwerk bij betrokken zijn, raken de openbare orde en veiligheid. Te denken valt het aanbieden van geld voor de invoer van contrabande zoals drugs en het onder druk zetten van personeel om gevoelige informatie door te spelen waarmee crimineel handelen tijdens detentie wordt voortgezet.

Breder integriteitsbeleid

De particuliere JJI's treffen momenteel al maatregelen en voorzieningen om de integriteit van de organisatie en het personeel te waarborgen. Momenteel wordt van de medewerkers onder meer al een VOG Natuurlijke Personen verlangd, dienen medewerkers zich te houden aan de vastgestelde gedragscode en wordt middels trainingen en personeelsgesprekken aandacht besteed aan integriteit. Met het oog op het voorkomen van voortgezet crimineel handelen vanuit de instelling en het bestrijden van terrorisme en extremisme binnen de instellingen, is het betrekken en kunnen weigeren van de afgifte van een VOG op basis van politiegegevens gewenst. Eventuele politiegegevens kunnen bijvoorbeeld eerder signalen afgeven van contact met criminele organisaties. De VOG politiegegevens is daarmee het sluitstuk van het door de particuliere JJI's gehanteerde integriteitsbeleid.

VOG-P functies

Op grond van artikel 40 van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen is de directeur van de justitiële jeugdinrichting bevoegd om jegens een jeugdige geweld te gebruiken of vrijheidsbeperkende middelen aan te wenden. De directeur stelt een voor zijn inrichting geldende dienstinstructie geweldstoepassing voor de personeelsleden of medewerkers vast. De directeur geeft daarin aan of en onder welke omstandigheden, welke personeelsleden of medewerkers bevoegd zijn, binnen en buiten de inrichting, jegens een jeugdige geweld te gebruiken dan wel vrijheidsbeperkende middelen aan te wenden, en van welk gewelddmiddel dan wel vrijheidsbeperkend middel daarbij gebruik mag worden gemaakt (artikel 5 Regeling geweldsinstructie justitiële jeugdinrichtingen). De geweldsbevoegdheid kan gelden voor zowel medewerkers met een (directe) werkrelatie met jeugdigen (zoals de groepsleider) als om medewerkers die incidenteel met jeugdigen in aanraking komen (zoals de operationeel manager).

Het criterium toegang tot gevoelige informatie bij de uitvoering van wettelijke taken op het terrein van openbare orde en veiligheid of handhaving van de rechtsorde is van toepassing op functionarissen die toegang hebben tot gevoelige informatie. Hierbij valt te denken aan cruciale informatie over de duur en verloop van het detentietraject, maar ook voorkennis over bijvoorbeeld voorgenomen onderzoeken naar verboden goederen in de inrichting.

Vanwege de hoge integriteitseisen, en het risico op voortgezet crimineel handelen en/of ondersteuning bij ontvluchtingen, zijn deze functies waarbij de functionaris bevoegd is geweld te gebruiken of er toegang is tot gevoelige informatie bij de uitvoering van de wettelijke taken op het terrein van openbare orde en veiligheid of handhaving van de rechtsorde (artikel 35a, tweede lid, onderdelen a en b, Wjsg) aangewezen voor screening door middel van een VOG politiegegevens.

Regeldruk regeling en administratieve lasten

Bij het behandelen van aanvragen van een VOG politiegegevens is geen sprake van additionele administratieve lasten voor de aanvrager van de VOG politiegegevens, omdat hetzelfde proces wordt doorlopen als bij een aanvraag van een reguliere VOG. Wel zijn de kosten voor de VOG politiegegevens hoger dan voor een reguliere VOG. Deze worden in rekening gebracht bij de aanvrager en worden vervolgens vergoed door de werkgever. De beperkte meerkosten die de particuliere JIJ's als werkgever maken voor de aanvraag van een VOG politiegegevens ten opzichte van een reguliere VOG worden opgevangen binnen de huidige financiële kaders. De particuliere JIJ's geven bij de werving van nieuwe medewerkers aan dat het een functie betreft waarvoor een VOG politiegegevens vereist is.

Uitvoering

De wijziging van deze ministeriële regeling zorgt naar schatting in 2025, inclusief de aanvragen voor het zittende personeel, voor circa 500 extra aanvragen per jaar. Justis en de politie zijn voldoende toegerust om deze extra aanvragen te behandelen. Op basis van de ervaringen met de invoering van de VOG politiegegevens bij de Dienst Justitiële Inrichtingen worden geen wezenlijke gevolgen van de aangescherpte screening voor het personeel (tekort) verwacht.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

T.H.D. Struycken